

Κοντά στον Χριστό

ΔΙΜΗΝΙΑΙΟ ΦΥΛΛΑΔΙΟ ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΕΝΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΝΑΞΕΩΝ
ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΙΕΡΑΠΥΤΝΗΣ ΚΑΙ ΣΗΤΕΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ 39ο ΙΟΥΛΙΟΣ - ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2007

Ἡ Κοίμηση τῆς Παναγίας

Ἡ μητέρα τοῦ Χριστοῦ, ἡ Παναγία, τιμᾶται πάνω ἀπ' ὅλους τοὺς Ἁγίους. Σύμφωνα μάλιστα μέ ἕνα γνωστό ὕμνο, εἶναι πολυτιμότερη καί ἐνδοξότερη ἀπό τίς ἀγγελικές δυνάμεις, γιατί μέ ὑπερφυσικό τρόπο γέννησε τόν Ἰησοῦ Χριστό. Ὅλη τῆς ἡ ζωὴ ἦταν ἁγιασμένη γι' αὐτό καί τό τέλος τῆς, ἡ «Κοίμησή» τῆς, δέν ἦταν ἕνας συνηθισμένος θάνατος, ἀλλά ἡ ὑπερφυσική μετάστασή τῆς ἀπό τῆ γῆ στόν οὐρανό.

Μετά τῆ σταύρωση τοῦ Κυρίου ἡ Παναγία ἔμεινε στό σπίτι τοῦ ἀγαπημένου μαθητῆ τοῦ Ἰωάννου. Ὅταν ὁμως ἦλθε ἡ ὥρα ὁ Χριστός νά τήν πάρει κοντά Του, στή Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν, ἔστειλε τρεῖς μέρες νωρίτερα τόν Ἀρχάγγελο Γαβριήλ, γιά νά τήν προετοιμάσει. Ἐκεῖνη, ὄχι μόνο δέν ταραχθηκε καί δέν λυπήθηκε, ἀλλά δέχθηκε μέ μεγάλη χαρά τήν εἶδηση τοῦ θανάτου τῆς, γιατί θά βρισκόταν ξανά κοντά στόν Υἱό τῆς. Πῆγε ἀμέσως νά προσευχηθεῖ στό ὄρος τῶν Ἐλαιῶν. Μόλις ἐπέστρεψε στό σπίτι τοῦ ἁγίου Ἰωάννου ἄρχισε μέ χαρά νά προετοιμάζεται. Ἄναψε πολλά φῶτα, καθάρισε τό σπίτι τῆς, ετοίμασε τό νεκρικό κρεβάτι καί ὅλα τά ἀναγκαῖα γιά τήν ταφή, λούστηκε, στολίστηκε, ντύθηκε γιορτινά καί κάλεσε συγγενεῖς, φίλους καί γείτονες στό σπίτι γιά νά μοιραστοῦν τή χαρά.

Τήν τρίτη ἡμέρα, λίγο πρίν ἡ Θεοτόκος κοιμηθεῖ, ἀκούσθηκε δυνατός σεισμός καί ἕνα σύννεφο σκέπασε τήν περιοχή. Μέσα στό σύννεφο μεταφερόταν μέ θαυμαστό τρόπο ὄλοι οἱ Ἀπόστολοι καί ἄλλοι μαθητές τοῦ

Χριστοῦ ἀπό κάθε γωνιά τῆς γῆς. Ἦταν ὁ Ἀπόστολος Πέτρος καί ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Θεολόγος, ὁ Ἀποστ. Παῦλος, ὁ Ἀρεοπαγίτης Διονύσιος, ὁ διδάσκαλος Ἱερόθεος καί ὁ ἅγιος Ἰάκωβος ὁ Ἀδελφόθεος κ. ἄ. Οἱ Ἀπόστολοι τήν ἀποχαιρέτησαν μέ ψαλμούς, ἐγκώμια καί ὕμνους, καί μόλις ἔκλεισε τά μάτια τῆς τήν τοποθέτησαν σέ μνήμα στή Γεθσημανῆ. Μάλιστα ἔμειναν τρεῖς

ἡμέρες θυμιάζοντας τόν τάφο τῆς καί ἀναπέμποντας δεήσεις. Τρεῖς μέρες μετά τήν κοίμησή τῆς ἔφθασε στό Ἱεροσόλυμα ὁ μοναδικός ἀπό τοὺς Ἀποστόλους πού δέν ἦταν παρών στήν ταφή τῆς, ὁ Ἀπόστολος Θωμᾶς, ὁ ὁποῖος ἐνῶ ἀπουσίαζε ἀπό τήν κηδεῖα εἶδε τήν Παναγία νά ἀνεβαίνει στούς οὐρανοὺς τρεῖς μέρες μετά τήν κοίμησή τῆς. Πράγματι, ὅταν τόν πῆγαν οἱ ἄλλοι Ἀπόστολοι στόν τάφο τῆς, θέλησε νά προσκυνήσει τό πανάγιο σκῆνωμά τῆς. Μόλις, ὁμως, ἀνοῖξαν τόν τάφο, διαπίστωσαν ὅτι τό σῶμα τῆς Παναγίας δέν ἦταν μέσα, ἐπειδή εἶχε ἀναληφθεῖ στούς οὐρανοὺς. Ἡ θαυμασὴ αὐτὴ κοίμηση καί

μετάβαση τῆς Παναγίας στούς οὐρανοὺς ὀνομάζεται μετάσταση.

Οἱ ἄνθρωποι ἀφιέρωσαν εἰδικές Ἀκολουθίες πρὸς τιμὴν τῆς Θεοτόκου Μαρίας, μέ τίς ὁποῖες τήν παρακαλοῦν γιά τῆ μεσιτεία τῆς καί τήν εὐχαριστοῦν γιά τῆ βοήθειά τῆς. Εἶναι ὁ *Μικρὸς καί ὁ Μεγάλος Παρακλητικὸς Κανόνας* πού ψάλλονται ἐναλλάξ κάθε ἀπόγευμα τό πρῶτο δεκαπενθήμερο τοῦ Αὐγούστου, καί

οί Χαιρετισμοί και ὁ Ἀκάθιστος Ὕμνος, πού ψάλλονται τή Μεγάλη Σαρακοστή (πρίν τό Πάσχα). Καί οἱ δύο ἀκολουθίες διαβάζονται ἀπό τούς πιστούς καί στά σπίτια τους, κάθε φορά πού αἰσθάνονται τήν ἀνάγκη προσευχῆς καί ἐπικοινωνίας μέ τήν Δέσποινα τοῦ κόσμου. Ὅπως ἀκοῦμε στό κοντάκι τῆς Παράκλησης «Προστασία τῶν χριστιανῶν ἀκαταίσχυντε...» ὅλη τήν περίοδο τοῦ Δεκαπενταυγούστου, ἡ Παναγία ἄξια προστατεύει τούς χριστιανούς καί σταθερά παρακαλεῖ γι' αὐτούς τόν Πλάστη, εἰσακούοντας τίς δεήσεις ὧν ὅσοι μέ ἐμπιστοσύνη καταφεύγουν στή βοήθειά της.

Γιά τούς περισσότερους χριστιανούς ἡ Παναγία εἶναι τό πῶς ἀγαπημένο πρόσωπο καί αὐθόρμητα ἔρχεται στά χεῖλιά τους τό ὄνομά της σέ κάθε δύσκολη στιγμή. Δέν λείπει ἀπό κανένα εἰκονοστάσι καί ἀπό καμιά προσευχή ἢ ἀκολουθία τῆς Ἐκκλησίας μας. Μέχρι καί στό τελευταῖο χωριό τῆς πατρίδας μας ὑπάρχουν ἐκκλησίες ἀφιερωμένες στήν Παναγία μας. Εἰδικά, ἐμεῖς οἱ Ἕλληνες τή θεωροῦμε ὑπέρμαχο στρατηγὸ τοῦ ἔθνους μας, γιατί στίς δύσκολες μέρες στάθηκε γιά τόν ἄμαχο καί τό μαχόμενο λαό μας, ἡ μεγάλη κρυφὴ ἐλπίδα γιά τή λευτεριά του. Γι' αὐτό ὁ λαός μας, παίρνοντας τήν ἐμπνευσή του ἀπό τίς ἄπειρες ιδιότητες καί θαυματουργίες τῆς Παναγίας, ἢ ἀπό τὰ τοπωνύμια τῶν περιοχῶν,

ὅπου τιμᾶται, τῆς ἔδωσε ἀμέτρητες ὀνομασίες-ἐπωνύμια, ὅπως Δέσποινα, Πάντων Χαρά, Ὁδηγήτρια, Βρεφοκρατοῦσα, Γλυκοφιλοῦσα, Γοργοεπήκοος, Παντάνασσα, Παρηγορήτρα, Μεγαλόχαρη (Τῆνος), Ἑκατονταπυλιανή ἢ Καταπολιανή (στήν Πάρο), Μυρτιδιώπισσα (Κύθηρα), Φανερωμένη, Ἀκρωτηριανή, Καλυβιανή, Γρηγορούσα, Ἐλεούσα, Παραμυθία, Πανάχραντη, Πονολύτρα, Κυρά τῶν Ἀγγέλων, Γιάτρισσα, Προυσιώπισσα, Καρδιοβαστάζουσα, Ξεσκληβώστρα, Θαλασσινή, Πλατυτέρα, Ἀντιφωνήτρια, Γαλατοφιλοῦσα, Μεγάλη Κυρά, Σπηλιώπισσα, Καβαλαρᾶ κ.ἄ.

Ἀναρίθμητες εἶναι οἱ θαυματουργές εἰκόνες πού ἀγιολογία γράφηθηκαν γιά χάρη της καί οἱ ὕμνωδοί τήν ἀποκαλοῦν Ἄειμακάριστο, Ἄχραντο, Ἀμόλυτο, Ἀσπιλο, Παναμώμητο, Παρθενικό καύχημα, ἐλέους πηγὴ, Ρόδον τό ἀμάραντον, Χρυσὴ λυχνία, Τεῖχος ἀπροσμάχητον, Ὑπερευλογημένη, Ἄγκυρα τῶν ναυτιλομένων, τῶν θλιβομένων ἢ χαρὰ κ. ἄ. Ἐπίσης δέν ὑπάρχει πόλη ἢ περιοχή πού νά μὴν ἔχει συνδεθεῖ μέ κάποιο θρύλο, κάποια παράδοση μέ τήν Παναγία, ἐπειδὴ θεωρεῖται ἡ μεσίτρια, ἢ προστάτης καί ἡ βοηθὸς ὧν τῶν χριστιανῶν.

Κατηχητικὸ Σχολεῖο Ἁγ. Φωτεινῆς Ἱεράπετρας

Ὁ Ἅγιος Εὐστάθιος

Ὁ Ἅγιος Εὐστάθιος ἦταν ἀρχικὰ εἰδωλολάτρης καί ὀνομαζόταν Πλακίδας. Ἦταν ἀρχιστράτηγος στό ρωμαϊκὸ στρατὸ ὅταν αὐτοκράτορας τῆς ρωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας ἦταν ὁ Τραϊανός. Ἦταν ἐξαιρετὸς ἀξιωματικός, ἔξυπνος καί μέ ἐπιμονὴ καί σθένος κατάφερνε σχεδὸν πάντα νά νικάει τούς ἐχθρούς τῶν Ρωμαίων. Ἐκτός ἀπὸ γενναῖος ἀξιωματικός εἶχε καί πολλές ἄλλες ἀρετές. Βοηθοῦσε πάντα τούς φτωχοὺς καί τούς ἀδικημένους καί ἔκανε ὅ,τι μπορούσε γιά νά ἀνακουφίσει τὸν πόνο τους.

Στὴ χριστιανικὴ πίστη προσῆλθε μέ θαυμαστὸ τρόπο, ὅταν τοῦ παρουσιάσθηκε ὁ Χριστὸς μιά μέρα στό δάσος μέ τὴ μορφή ἐλαφιοῦ. Ἐνῶ κυνηγοῦσε, εἶδε ἕνα πανέμορφο ἐλάφι καί ἄρχισε μέ τούς στρατιῶτες του νά τό κυνηγáει. Τὸ ἐλάφι ὅμως τοὺς εἶδε καί ἄρχισε νά τρέχει. Κατὰ περιέργο τρόπο τὸ ἐλάφι γύριζε συχνὰ πίσω τὸ κεφάλι του καί κοιτάζε τὸν καρβαλάρη στρατηγὸ. Τὸ κυνηγητὸ διήρκεσε πολλή ὥρα καί οἱ ὑπόλοιποι στρατιῶτες μέ τὰ ἄλογά τους κουράστηκαν καί σταμάτησαν. Τέλος, ἔμεινε μόνος ὁ στρατηγὸς νά τό κυνηγáει ὅλο καί πῶς μακριά. Ξαφνικὰ ἕνας μεγάλος γκρεμὸς προβάλλει μπροστά τους τὸν ὁποῖο τὸ ἐλάφι ὑπερπηδᾷ μέ μεγάλη εὐκολία. Ἀντίθετα τὸ ἄλογο μέ τὸ στρατηγὸ σταματáει γιατί ὁ γκρεμὸς εἶναι πολὺ μεγάλος καί βαθύς. Ὁ στρα-

τηγὸς ἀπογοητεύεται καί ψάχνει ἄλλο σημεῖο νά περάσει τὴ χαράδρα. Καθὼς ὅμως κοιτάζει στήν ἄλλη μεριά τοῦ γκρεμοῦ τὰ χάνει. Τὸ ἐλάφι εἶναι στήν ἀπέναντι πλευρὰ ἤρεμο καί πάνω στά κέρατά του ὑπάρχει ἕνας σταυρὸς πού λάμπει σάν τὸν ἥλιο. Καί τότε ἀκούστηκε μιά φωνή, ἡ ὁποία τὸν καλοῦσε στήν ἀληθινὴ πίστη.

Ὁ Εὐστάθιος ἐπέστρεψε μέ πολὺ φόβο στό σπίτι του καί ἀφοῦ ἀφηγήθηκε τὰ συμβάντα σὴν σύζυγό του, τὸ ἴδιο βράδυ ἐπισκέφθησαν τὸν ἀρχιερέα τῶν Χριστιανῶν καί «ἔλαβον παρ' αὐτοῦ τὸ βάπτισμα εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καί τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος». Βαπτίσθηκε μέ τὸ ὄνομα Εὐστάθιος καί τὸν ἀκολούθησε ἡ γυναίκα του Τατιανή, πού πῆρε τὸ χριστιανικὸ ὄνομα Θεοπίστη, καθὼς καί οἱ δύο γιοῖ τους, Ἀγάπιος καί Θεόπιστος.

Ὅταν ὁ αὐτοκράτορας Τραϊανὸς ἔμαθε ὅτι ἀσπάσθηκε τὸ χριστιανισμὸ, τοῦ ἀφαίρεσε τὸν ἀνώτερο στρατιωτικὸ βαθμὸ πού εἶχε καί τὸν ἐξόρισε μέ ὅλη του τὴν οἰκογένεια.

Στὸ πλοῖο πού τοὺς ἔπαιρνε μακριὰ ἀπὸ τὴν Ῥώμη ἀντιμετώπισαν ἕναν μεγάλο κίνδυνο. Ὁ καπετάνιος κράτησε γιά δούλη του τὴν γυναίκα τοῦ Εὐστάθιου καί, ἀντὶ νά τοὺς πάει στὸν προορισμὸ τους, ἀποβίβασε αὐτὸν καί τοὺς δύο γιους του στό πρῶτο λιμάνι. Ἡ στενωχῶρια τοῦ

Ἅγιου Εὐσταθίου ἦταν πολύ μεγάλη, ὅμως τὰ βάσανά του δέν τελείωσαν ἐκεῖ. Κατά τήν πορεία, συναντάει ἕνα μεγάλο ποτάμι μέ πολύ νερό. Ἐπρεπε νά περάσουν ἀπέναντι ἀλλά γέφυρα δέν ὑπῆρχε πουθενά. Ὁ Ἅγιος παίρνει τό ἕνα παιδί στους ὤμους του καί τό περνάει ἀπέναντι. Ὅταν ἐπιστρέφει γιά νά πάρει τό ἄλλο παιδί καί ἐνῶ βρίσκεται στή μέση του ποταμοῦ, ἐμφανίζεται στήν μιά ὄχθη ἕνα λιοντάρι καί ἀρπάζει τό ἕνα του παιδί. Τήν ἴδια στιγμή στήν ἄλλη ὄχθη ἕνας ἄγριος λύκος ὁρμάει καί παίρνοντας στό στόμα του τό ἄλλο παιδί ἐξαφανίζεται μέσα στό δάσος. Ἐτσι ὁ δύστυχος πατέρας χάνει καί τὰ δύο του παιδιά, τό Θεόπιστο καί τόν Ἀγάπιο. Τό γεγονός αὐτό, πίκρανε ἀκόμα πιά πολύ τόν Ἅγιο Εὐστάθιο πού μέ δάκρυα στά μάτια ζητάει ἀπό τόν Θεό νά τοῦ δώσει δύναμη καί κουράγιο νά ἀντιμετωπίσει τήν καινούργια συμφορά.

Ἐπειτα ἀπό ὅλα αὐτά τὰ γεγονότα πού τοῦ στέρησαν τὰ ὑπόλοιπα μέλη τῆς οἰκογενείας του, ὁ Ἅγιος ἄρχισε νά περπατάει γιά μέρες ὀλόκληρες χωρίς φαγητό, ὥσπου, ἐξανηλεμένος πιά, φτάνει σέ μία πόλη πού τήν ὀνόμαζαν Βάδησσο. Ἐκεῖ δούλεψε μέ ὄρεξη καί οἱ κάτοικοι βλέποντας τήν προθυμία καί τό αἶσθημα δικαιοσύνης πού τόν διακατεῖχε τόν ὄρισαν ἀμπελοφύλακα.

Πέρασαν ἀρκετά χρόνια, καί κάποτε ὁ αὐτοκράτορας Τραϊανός περιῆλθε σέ μεγάλη πολεμική δυσχέρεια καί ὀλόκληρη ἡ αὐτοκρατορία κινδύνευε νά πέσει στά χέρια τῶν ἐχθρῶν. Τότε μέσα στήν ἀπελπισία του ὁ αὐτοκράτορας θυμήθηκε τόν ἱκανότατο ἀξίωματικό Εὐστάθιο. Ἐστειλε παντοῦ ἀγγελιοφόρους καί τόν ἀναζητοῦσαν παντοῦ σέ ὀλόκληρη τήν αὐτοκρατορία. Ὅταν τόν βρήκαν, ἐπανῆλθε μέ δόξα καί τιμή στό παλιό του ἀξίωμα πού τόσο ἄδικο τοῦ εἶχαν στερήσει λόγω τῆς πίστεως του.

Ὁ Εὐστάθιος ἄρχισε νά ὀργανώνει καί νά ἐκπαιδεύει τούς στρατιώτες του γιά νά νικήσουν ὀριστικά τούς ἐχθρούς. Ἐπειδή ὅμως τοῦ ἔλειπαν ἀρκετοί στρατιώτες στρατολόγησε ἀκόμα ἀρκετούς ἀπό διάφορα μέρη τῆς αὐτοκρατορίας. Ἀνάμεσα σέ αὐτούς βρίσκονταν καί τὰ δύο παιδιά του πού εἶχαν σωθεῖ μέ ἐπέμβαση τῆς θείας πρόνοιας ἀπό κάποιους βοσκούς πού εἶχαν κυνηγήσει τὰ δύο θηρία. Οἱ δύο αὐτοί στρατιῶτες ξεχώριζαν ἀνάμεσα σέ ὅλο τό ὑπόλοιπο στράτευμα γιά τήν ἀφοσίωση καί τήν ἀνδρεία τους. Ἐτσι ὁ Εὐστάθιος πῆρε γιά τραπέζοκούς τόν Ἀγάπιο καί τόν Θεόπιστο χωρίς νά γνω-

ρίζει ὅτι εἶναι παιδιά του.

Ὁ ἅγιος μέ τή βοήθεια τοῦ Θεοῦ νικοῦσε συνεχῶς καί ἐλευθέρωνε πολλά μέρη ἀπό τὰ χέρια τῶν ἐχθρῶν. Ἐτσι ἔφτασε καί σέ μία πόλη ὅπου ἔσθησε τή σκηνή του στόν κήπο ἑνός ὁμορφου σπιτιοῦ. Τό σπίτι αὐτό ὅμως ἀνήκε στή Θεοπίστη, τή γυναίκα του πού εἶχε χάσει, ἡ ὁποία εἶχε σωθεῖ γιατί ὁ κακόβουλος καπετάνιος πέθανε τήν ἴδια μέρα πού τούς εἶχαν κατεβάσει ἀπό τό καράβι. Ἐκεῖ πιά ἀναγνώρισαν ὁ ἕνας τόν ἄλλον καί στή συνέχεια ἀναγνώρισαν καί τὰ παιδιά τους πού νόμιζαν ὅτι εἶχαν χάσει. Τότε ὅλοι μαζί γονάτισαν καί μέ δάκρυα στά μάτια προσευχήθηκαν καί εὐχαρίστησαν τόν Θεό πού τούς ἀξίωσε νά ζαναβρεθοῦν.

Μετά ἀπό αὐτό τό γεγονός ὁ στρατός πανηγύριζε γιά ἑπτὰ ὀλόκληρες μέρες ὄχι μόνο γιά τήν εὐτυχία τοῦ ἀγαπημένου τους στρατηγοῦ ἀλλά καί ἐπειδή εἶχαν ἐπιτέλους κατατροπώσει τούς ἐχθρούς τους. Ὁ ἅγιος ἐπέστρεψε θριαμβευτῆς πιά στή Ρώμη. Ὁ Τραϊανός ὅμως εἶχε πεθάνει στό μεταξύ καί ὁ διάδοχός του ὁ Ἄδριανός, ἀπαίτησε ἀπό τόν Εὐστάθιο νά παραστεῖ στίς θυσίες τῶν εἰδωλολατρικῶν θεῶν. Ὁ Εὐστάθιος, βέβαια, ἀρνήθηκε, μέ ἀποτέλεσμα νά βασανιστεῖ αὐτός καί ἡ οἰκογένειά του. Ἀλλά ἡ ἀγάπη τους στόν Χριστό ἐνδυνάμωσε τήν ψυχή τους σά βασανιστήρια, ἐνθυ-

μούμενοι ὅτι: *«Μακάριος ἀνὴρ, ὃς ὑπομένει πειρασμόν, ὅτι δόκιμος γενόμενος λήψεται τόν στέφανον τῆς ζωῆς, ὃν ἐπηγγείλατο ὁ Κύριος τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν»*. Πανευτυχῆς, δηλαδή, εἶναι ὁ ἄνθρωπος πού βαστάει μέ ὑπομονή τή δοκιμασία τῶν θλίψεων, διότι ἔτσι γίνεται σταθερός καί δοκιμασμένος, γιά νά πάρει τό λαμπρό καί ἔνδοξο στεφάνι τῆς αἰώνιας ζωῆς, πού ὑποσχέθηκε ὁ Κύριος σ' αὐτούς πού τόν ἀγαποῦν. Τελικά, ὁ Ἅγιος Εὐστάθιος μαρτύρησε μέ τήν οἰκογένειά του καί παρέδωσαν τήν ψυχή τους στό Θεό. Μετά ἀπό πολλά βασανιστήρια τόν θανάτωσαν ὅταν τόν ἔκλεισαν μέσα σέ ἕνα χάλκινο πυρακτωμένο βόδι.

Ἡ Ἐκκλησία μας ὀνομάζει τόν πολυπάθο Ἅγιο Εὐστάθιο «δεύτερο Ἰώβ», ἐπειδή ὑπέμεινε μέ καρτερία πολλές δοκιμασίες καί τόν γιορτάζει μαζί μέ τή σύζυγό του Θεοπίστη καί τὰ παιδιά του Ἀγάπιο καί Θεόπιστο στίς 20 Σεπτεμβρίου.

Κατηχητικό Σχολεῖο Ἐνορίας Κουτσουρά

Οι απορίες μας

-Γιατί τελείται τό Χρῖσμα;

-Τό Χρῖσμα εἶναι ἓνα ἀπό τά Μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας μας. Ἀπό τά πρῶτα σχεδόν χρόνια τελεῖται μαζί μέ τό μυστήριο τοῦ Ἁγίου Βαπτίσματος, ἐπειδή ἔχει ἄμεση σχέση μέ αὐτό. Τά χρόνια τῶν Ἀποστόλων, τό Μυστήριο τοῦ Χρίσματος τελούνταν μόνο ἀπό τούς ἴδιους μέ τήν ἐπίθεση τῶν χειρῶν (χειροθεσία) στά κεφάλια τῶν βαπτισμένων. Λίγο ἀργότερα, ἐπειδή αὐξήθηκαν οἱ χριστιανοί στίς διάφορες περιοχές καί οἱ Ἀποστολοι δέν ἐπαρκοῦσαν γιά νά τελοῦν παντοῦ τό Μυστήριο τοῦ Χρίσματος, ἡ χειροθεσία ἀντικαταστάθηκε μέ τή χρήση τοῦ ἁγίου ἐλαίου ἢ τοῦ μύρου, τό ὁποῖο εὐλογοῦσε ὁ ἐπίσκοπος ἢ ὁ ἱερέας καί στή συνέχεια ἔχριαν τούς βαπτιζόμενους.

Μέ τό Χρῖσμα ὁ ἱερέας μυρώνει τό μωρό πού μόλις ἔχει βαπτισθεῖ. Τό σφραγίζει, δηλαδή τοῦ κάνει τό σημεῖο τοῦ σταυροῦ καί τό ἀλείφει μέ τό ἅγιο Μῦρο στό μέτωπο, τό στήθος, τά χέρια, τά πόδια του, λέγοντας κάθε φορά:

«Σφραγίς δωρεᾶς Πνεύματος Ἁγίου. Ἀμήν». Ἡ φράση «Σφραγίς δωρεᾶς Πνεύματος Ἁγίου. Ἀμήν» ἀπό τόν ἱερέα πού τελεῖ τό Μυστήριο, σημαίνει τή σφράγιση μέ τίς δωρεές καί τά χαρίσματα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἡ «σφραγίδα» τοῦ Χρίσματος εἶναι τό σημάδι μέ τό ὁποῖο ἀποκαλύπτεται ἡ ταυτότητα τοῦ χριστιανοῦ. Γι' αὐτό ὁ ἅγιος Κύριλλος, Ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων, προτρέπει τούς βαπτιζόμενους νά λάβουν «τή μυστική σφραγίδα τοῦ Χρίσματος, μέ τήν ὁποία θά ἀναγνωρίζονται ἀπό τόν Δεσπότη Χριστό».

Τό Χρῖσμα τελεῖται ἀμέσως μετά τίς τρεῖς καταδύσεις καί ἀναδύσεις τοῦ βαπτιζόμενου ἀπό τήν κολυμβήθρα γιά νά πάρει ὁ νεοφώτιστος τά χαρίσματα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Τά χαρίσματα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος πού παίρνει τό μωρό πού μυρώνεται στό Βάπτισμα εἶναι ποικίλα. Στήν Παλαιά Διαθήκη ἀριθμοῦνται ἑπτά: «... ἀναπαύσεται ἐπ' αὐτόν πνεῦμα Θεοῦ, σοφίας καί συνέσεως, πνεῦμα βουλής καί ἰσχύος, πνεῦμα γνώσε-

ως καί εὐσεβείας· ἐμπλήσει αὐτόν πνεῦμα φόβου Θεοῦ» (Ἠσ. 11, 2-3). Στήν Καινή Διαθήκη ἀναφέρονται τά ἑξῆς ἔννεα χαρίσματα: «ὁ δέ καρπός τοῦ Πνεύματος ἐστίν ἀγάπη, χαρά, εἰρήνη, μακροθυμία, χρηστότης, ἀγαθοσύνη, πίστις, πραότης, ἐγκράτεια» (Γαλ. 5,22).

Μέ τό Χρῖσμα τό Ἅγιο Πνεῦμα ἐνεργοποιεῖ τίς πνευματικές δωρεές πού ἔλαβε ὁ νεοφώτιστος μέ τό Βάπτισμά του. Ὁ ἱερέας, πρῖν ἀπό τή χρήση μέ τό Ἅγιο Μῦρο, διαβάζει τήν «εὐχή τοῦ Ἁγίου Μύρου» πού ἀφορᾶ τό νήπιο πού μόλις ἔχει βαπτισθεῖ. Μέ τήν εὐχή αὐτή προσεύχεται καί παρακαλεῖ τόν Θεό νά χαρίσει στό βαπτιζόμενο παιδί «τή σφραγίδα τοῦ Πνεύματος καί τήν ἱκα-

νότητα μετάληψης τοῦ Σώματος καί Αἵματος τοῦ Χριστοῦ», «νά τό διαφυλάξει καί νά τό στηρίξει στήν ὀρθόδοξη πίστη» καί νά «διατηρήσει τήν ψυχή του σέ ἀγνεία καί δικαιοσύνη».

Βαπτισμένος, μυρωμένος, φωτισμένος, ὁ χριστιανός ἀρχίζει τήν καινούργια του ζωή.

Ὅπως γράφει ἓνας ἅγιος Ἐπίσκοπος, ὁ Θεσσαλονίκης Συμεών «τό Χρῖσμα τελειοποιεῖ (ὀλοκληρώνει) τό Βάπτισμα» καί «μεταβάλλει τόν βαπτιζόμενο σέ ναό τῆς Ἁγίας Τριάδας».

Τό Ἅγιο Μῦρο καθαγιάζεται περίπου κάθε δεκαετία πῆ Μεγάλη Πέμπτη, σέ εἰδική τελετή πού τελεῖται στό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο τῆς Κωνσταντινού-πολης μέ τή συμμετοχή ἐκπροσώπων ἀπό ὅλες τίς Ὀρθόδοξες Ἐκκλησίες, γεγονός πού ἐκφράζει τήν ἐνότητα ὅλων τῶν Ὀρθόδοξων Ἐκκλησιῶν τοῦ κόσμου. Τό Ἅγιο Μῦρο ἀποτελεῖται ἀπό λάδι καί σαράντα ἄλλα ἀρωματικά φυτά καί φυσικά συστατικά, πού φέρνουν οἱ διάφορες Ὀρθόδοξες Ἐκκλησίες τῆς οἰκουμένης, τά ὁποῖα συμβολίζουν τήν ποικιλία τῶν χαρισμάτων τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἡ Ἐκκλησία τῆς Κρήτης συμμετέχει στήν παρασκευή τοῦ Ἁγίου Μύρου μέ τό βότανο τοῦ ἀλάδανου, πού φύεται στά βουνά τοῦ νησιοῦ καί τό κρητικό ἐλαιόλαδο.

Ίστορίες από τήν Παλαιά Διαθήκη Ἡ ἐποχή τῶν Κριτῶν

Ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ ὁδήγησε τούς Ἰσραηλίτες στόν Ἰορδάνη ποταμό. Μόλις πέρασαν οἱ ἱερεῖς πού μετέφεραν τήν Κιβωτό τῆς Διαθήκης, σταμάτησαν τά νερά καί πέρασε ὅλος ὁ λαός. Προχώρησαν πρός τήν πόλη Ἰεριχώ, ὅμως ὅλες οἱ πύλες στά τείχη τῆς πόλης ἦταν ἀμπαρωμένες. Τότε ὁ Θεός εἶπε στόν Ἰησοῦ ὅτι ἔπρεπε ὅλοι οἱ ὀπλισμένοι ἄνδρες θά παρελάσουν μία φορά τήν ἡμέρα γύρω ἀπό τά τείχη τῆς Ἰεριχοῦς. Ἐπτά ἱερεῖς θά πηγαίνουν μπροστά ἀπό τή Κιβωτό τῆς Διαθήκης, θά κρατοῦν ἐπτά κεράτινες σάλπιγγες καί θά σαλπίζουν. Τήν ἕβδομη ἡμέρα θά κάνουν ἐπτά φορές τόν γύρο τῆς πόλης, οἱ ἱερεῖς θά σαλπίζουν μέ τίς σάλπιγγες καί ὅλοι μαζί νά φωνάζουν δυνατά νά διδοῦν παρατεταμένο σάλπισμα. Ἔτσι κι ἔγινε. Τό τεῖχος τῆς πόλης ἔπεσε κάτω καί μπόρεσαν οἱ Ἰσραηλίτες νά καταλάβουν τήν Ἰεριχώ. Ἔτσι κατακοῦσαν τή μία πόλη μετά τήν ἄλλη. Σύντομα κατέλαβαν ὅλη τή Χαναάν καί κατοίκησαν στή χώρα πού τούς εἶχε ὑποσχεθεῖ ὁ Θεός. Οἱ Ἰσραηλίτες ἔγιναν πιά ἀγρότες, ἔσπερναν σιτάρι στά χωράφια καί ἔβοσκαν τά πρόβατα καί τά κατσίκια τους.

Ὅμως, μετά τό θάνατο τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ, οἱ Ἰσραηλίτες ἄρχισαν πάλι νά ξεχνοῦν τήν ὑπόσχεσή τους καί νά προσκυνοῦν τά εἰδωλα. Κάθε φορά πού ὁ λαός ἀπομακρυνόταν ἀπό τόν Θεό καί ξεχνοῦσε ὅτι ἡ ἐπιβίωσή του δέν ἐξαρτᾶται ἀπό τούς ἴδιους ἀλλά ἀπό τήν πίστη τους σ' Ἐκεῖνο, οἱ γειτονικοί λαοί εἰσέβαλαν καί κατέστρεφαν τή χώρα τους. Ἀντίθετα, ὅταν κατέφευγαν στή βοήθεια τοῦ Θεοῦ καί τόν ἀναγνώριζαν ὡς ρυθμιστή τῆς ζωῆς τους, κατόρθωναν νά ἀντιμετωπίζουν τίς ἐχθρικές ἐπιθέσεις καί νά διατηροῦν τήν ἐλευθερία καί τήν πίστη τους.

Ὁ Θεός, γιά νά γλιτώσει τούς Ἰσραηλίτες ἀπό τήν καταπίεση τῶν ἐχθρῶν τους, κάθε ἐποχή ἀναδείκνυε κι ἕνα γενναῖο ἄνδρα ὡς ἀρχηγό. Οἱ ἀρχηγοί αὐτοί ὀνομάστηκαν «Κριτές» καί δέν κατάγονταν ἀπό εὐγενική γενιά ἤ ἀπό ἀνώτερη κοινωνική τάξη, ἀπόδειξη ὅτι ἀπέναντι στόν Θεό ὅλοι οἱ ἄνθρωποι εἶναι ἴσοι. Ὁ Κριτής, ὡς στρατιωτικός ἡγέτης πού τόν καλοῦσε ὁ Θεός νά ἐλευθερώσει τόν λαό ἀπό τούς κατακτητές, φρόνιζε νά τηροῦνται οἱ ἐντολές τοῦ Θεοῦ καί ἦταν ὑπεύθυνος γιά

τήν ἀπονομή δικαιοσύνης. Μόλις ὅμως πέθαινε, οἱ Ἰσραηλίτες ἄρχιζαν πάλι τά ἴδια καί ἀπομακρύνονταν ἀπό τόν Θεό, ὥσπου Ἐκεῖνος ἀναδείκνυε ἕνα νέο Κριτή. Αὕτη ἡ περίοδος κράτησε περίπου 150 χρόνια, μέσα στήν ὁποία ἀναδείχθηκαν συνολικά δώδεκα Κριτές μέ σπουδαιότερους τή Δεββώρα, τόν Γεδεών, τόν Ἰεφθάε καί τόν Σαμψών.

Ἀνάμεσα στούς Κριτές τῶν Ἰσραηλιτῶν ὑπῆρξε μιὰ γυναίκα, ἡ Δεββώρα, ἡ ὁποία ἔδωσε ἐντολή στόν γενναῖο πολεμιστή Βαράκ νά πάρει μαζί του 10.000 στρατιώτες καί νά πάει στό ὄρος Θαβώρ γιά νά πολεμήσει τούς Χανααίους μέ τά 900 σιδερένια ἄρματα καί ἀρχηγό τόν Σισάρα, πού καταπίεζε σκληρά τούς Ἰσραηλίτες.

Μάλιστα ἐπειδή δίστασε ὁ Βαράκ, ἡ Δεββώρα πῆγε μαζί του. Πράγματι, στή μάχη πού ἀκολούθησε ὁ στρατός τῶν Χανααίων νικήθηκε χάρι τήν ἐπέμβαση τοῦ Θεοῦ, πού προκάλεσε σύγχυση στόν στρατό τοῦ Σισάρα.

Ἐπίσης, ὅταν ἀργότερα οἱ Ἰσραηλίτες λησμόνησαν καί πάλι τόν Θεό, ἔπασαν γιά ἐπτά χρόνια στά χέρια τῶν Μαδιανιτῶν. Αὐτοί κατέβαιναν σάν ἀκρίδες καί κατέστρεφαν τά σπαρτά καί τά ζῶα τους. Ἡ καταπίεση τῶν Μαδιανιτῶν ἦταν δυσβάστακτη καί οἱ Ἰσραηλίτες ἀναγκάζονταν νά κρύβονται σέ σπηλιές τῶν βουνῶν. Τότε, ὁ

Θεός ἔστειλε ἄγγελο καί εἰδοποίησε ἕνα δίκαιο ἄνθρωπο τόν Γεδεών νά ἐλευθερώσει τόν Ἰσραήλ μέ τή δύναμη τοῦ Θεοῦ. Πράγματι, ἀφοῦ γκρέμισε τό θυσιαστήριο τοῦ δήθεν θεοῦ Βαάλ καί ἔχτισε θυσιαστήριο γιά τόν ἀληθινό Θεό, συγκέντρωσε 32.000 στρατό. Ὅμως ὁ Θεός εἶπε στό Γεδεών νά κρατήσει μόνο 300 ἄνδρες, γιά νά δείξει ὅτι ἡ νίκη δέ θά ὀφειλόταν στό πλῆθος τῶν στρατιωτῶν, ἀλλά στή δύναμη Ἐκεῖνου. Τούς τριακόσιους στρατιώτες ὁ Γεδεών τούς χώρισε σέ τρεῖς ὁμάδες καί ὁ καθένας κρατοῦσε μιὰ σάλπιγγα καί ἕναν ἀναμμένο δαυλό μέσα σέ στάμνα. Τά μεσάνυκτα ἐπιτέθηκε στό στρατόπεδο τῶν Μαδιανιτῶν καί ἔσπασαν ὅλοι μαζί τίς στάμνες τους καί ἤχησαν τίς σάλπιγγες. Ὁ ξαφνικός κρότος ἀπό τό σπάσιμο τῶν σταμνῶν, ἡ λάμψη τῶν δαυλῶν καί ὁ ἦχος τῶν σαλπίγγων κατατρόμαξαν τούς Μαδιανίτες, οἱ ὁποῖοι πανικόβλητοι τράπηκαν σέ φυγή. Ἔτσι κι ἔγινε. Μόλις σάλπισαν καί οἱ τριακόσιοι μέ τίς σάλπιγγές τους προ-

κλήθηκε σύγκυση καί τρόμος στό στρατόπεδο τῶν Μαδιανιτῶν καί ὁ ἕνας ἔστρεψε τό σπαθί του ἐναντίον τοῦ ἄλλου. Μ' αὐτόν τόν τρόπο οἱ ἐχθροί σκοτώθηκαν μεταξύ τους καί ὁ Γεδεὼν ἀνέλαβε Κριτής, ὑπακούοντας στή θέληση τοῦ λαοῦ, ἀφοῦ πρῶτα τούς ξεκαθάρισε ὅτι «δέν θά σᾶς κυβερνήσω ἐγώ, οὔτε κι ὁ γιός μου· ὁ Κύριος θά σᾶς κυβερνᾷ». Ἔτσι οἱ Ἰσραηλίτες ἀπαλλάχθηκαν ἀπό τούς Μαδιανίτες καί δόξαζαν τόν Θεό γιά τή σωτηρία τους.

Τά χρόνια πού οἱ Φιλισταῖοι εἶχαν κατακτήσει τούς Ἰσραηλίτες καί τούς καταπίεζαν, ὁ Σαμψών, ἕνας ἀπό τούς Κριτές πού ἀπό παιδί εἶχε ἀφιερωθεί στόν Θεό, κατόρθωνε νά προκαλεῖ καταστροφές στόν στρατό τους καί στά σπαρτά τῶν καταδυναστῶν τους. Γι' αὐτό καί οἱ Φιλισταῖοι προσπαθοῦσαν νά βροῦν τό μυστικό τῆς δυνάμεώς του. Ἔτσι ἔστειλαν μιά γυναίκα, τή Δαλιδά καί τῆς ὑποσχέθηκαν πολλά ἀσημένια νομίσματα, ἂν κατάφερνε νά μάθει ποῦ ὀφείλεται ἡ δύναμη τοῦ Σαμψών. Τελικά, ἡ Δαλιδά κατάφερε μέ πολλά παράπονα καί κλάματα νά ξεγελάσει τόν Σαμψών πού τῆς ἀποκάλυψε ὅτι ἡ δύναμή του ὀφειλόταν στήν ἀφιέρωσή του στόν Θεό καί

ὅτι ἐάν ξύριζε τά μαλλιά του, πού δέν εἶχε ποτέ ξυρίσει, θά ἔχανε καί τή μεγάλη του δύναμη.

Μόλις κοιμήθηκε ὁ Σαμψών ἡ Δαλιδά εἰδοποίησε κάποιον καί τοῦ ἔκοψε τά μαλλιά καί ἀμέσως οἱ Φιλισταῖοι τόν συνέλαβαν καί τόν ἔβαλαν στή φυλακή, ἀφοῦ πρῶτα τοῦ ἔβγαλαν τά δύο του μάτια. Πέρασε λίγος καιρός καί οἱ ἄρχοντες τῶν Φιλισταίων συγκεντρώθηκαν σέ ἕνα μεγάλο ναό τοῦ θεοῦ τους Δαγών, γιά νά τόν εὐχαριστήσουν πού ὁ μέγας ἐχθρός τους ἦταν πιά αἰχμάλωτος. Μάλιστα ἔφεραν ἐκεῖ τόν Σαμψών γιά νά τόν περιγελάσουν. Στό μεταξύ ὁ Σαμψών, πού τά μαλλιά του ἄρχισαν νά μεγαλώνουν, προσευχήθηκε στόν Θεό νά τόν κάνει δυνατό μόνο γιά μιά φορά, ὥστε νά ἐκδικηθεῖ τούς Φιλισταίους. Πράγματι, ἔπιασε τίς δύο κεντρικές κολόνες καί τίς ἔσπρωξε μέ ὅλη του τή δύναμη. Αὐτές ἔπεσαν καί μαζί μ' αὐτές ἰσοπεδώθηκε ὁ ναός καί καταπλάκωσε τούς ἄρχοντες καί τόν λαό πού ἦταν ἐκεῖ. Ὁ Σαμψών μέ τήν πράξη αὐτή αὐτοθυσίας σκότωσε περισσότερους Φιλισταίους ἀπό ὅσους εἶχε σκοτώσει σέ ὅλη του τή ζωή καί τά εἴκοσι χρόνια πού ἦταν Κριτής καί κυβερνήτης τοῦ Ἰσραήλ.

Λινίγματα

1. Πάνω σέ κόκκινα μαδέρια κάθονται ἄσπρα περιστέρια.
2. Δύο μαυρόασπρα πουλιά εἶναι δεμένα σέ κλουβιά, παντοῦ γρήγορα πετοῦν, δίχως ἀπό τά κλουβιά νά βγοῦν.
3. Μιά βαρκούλα φορτωμένη, σέ λιμάνι μπαινοβγαίνει.
4. Σταματῶ ὅταν σταματᾷς, περπατῶ ὅταν περπατᾷς καί πεθαίνω χωρίς φῶς.
5. Ἄν μέ δέσεις περπατῶ, ἂν μέ λύσεις σταματῶ.
6. Ἄνοιγοκλείνουν παράθυρα καί ἦχος δέν ἀκούγεται.
7. Εἶμαι πόλη τῆς Εὐρώπης (πρωτεύουσα), πού ἂν τόν τόνο μεταφέρεις, γυναικεῖο ὄνομα θά ἀκούσεις.
8. Πάνω κουτί-κάτω κουτί, στή μέση κόρη κελαηδεῖ.
9. Τοῦ σώματός σου μέρος μέ ἄρθρο ἂν ἐνώσεις, ἀρχαῖο ποιητή μας εὐθύς θά φανερώσεις.
10. Ὅταν προχωρᾷς κοντένει, καί ὅ,τι ἀφήσεις πίσω σου μακραίνει.
11. Ἔχω ἕνα κουτί καί ἔχει μέσα κάτι τι. Σάν θά βγεῖ τό κατι τί τί τό θέλω τό κουτί; Τί εἶναι;
12. Ὁ θεῖός μου ὁ Ζωναρᾷς σαράντα ζῶνες ζώνεται καί ἀπ' ἔξω τήν παλιά του. Τί εἶναι;
13. Ἄψυχο, ψυχή δέν ἔχει καί ψυχές παίρνει καί πάει.

Ἄκροστιχίδα

Συμπλήρωσε τήν ἀκροστιχίδα καί θά βρεῖς κάθετα ἕνα ἀπό τά πολλά ἐπίθετα τῆς Παναγίας.

1. _____ Γυναικεῖο ὄνομα πού ἐορτάζει στίς 11 Ἰουλίου.
2. _____ Λέγεται κι ἄλλιῶς ἡ Παναγία.
3. _____ Μεγάλος Προφήτης πού ἐορτάζει τόν Ἰούλιο.
4. _____ Στή λίμνη τῆς ὁ Χριστός βρῆκε τούς πρώτους του μαθητές.
5. _____ Αὐτή προκάλεσε τόν ἀποκεφαλισμό τοῦ Τιμίου Προδρόμου.
6. _____ Ἄπόστολος καί πρῶτος Ἐπίσκοπος τῆς Ἐκκλησίας Κρήτης.
7. _____ Ἐκεῖ μαρτύρησαν οἱ Ἄποστολοι Πέτρος καί Παῦλος.
8. _____ Ἐνας ἀπό τούς 3 μαθητές τοῦ Χριστοῦ πού εἶδαν τή Μεταμόρφωση.
9. _____ Ὁ μήνας τῆς Παναγίας.

Κουίζ γενικῶν γνώσεων

Ἀπό γνώσεις... πῶς πᾶμε; Κυκλῶστε τή σωστή ἀπάντηση καί βάλτε στή σειρά τά πέντε ἀρχικά γράμματα. Τί φανερώνουν;

1. Ποιά εἶναι ἡ πρωτεύουσα τῆς Μεσσηνίας; Πύργος/Ἄργος/Καλαμάτα
2. Ἡ πρωτεύουσα τῆς Ἰταλίας ἰδρύθηκε ἀπό τόν: Αἰνία/Ρώμο/Ἀννίβα
3. Τόν Προκρούστη τόν σκότωσε ὁ: Θησέας/Ἰάσωνας/Ἡρακλῆς
4. Τό πολεμικό πλοῖο «Ἑλλη» βυθίστηκε στήν: Ρόδο/Τήνο/Μύκονο
5. Ὁ Θεός τῆς φωτιᾶς (σιδηρουργός) ἦταν ὁ: Ἡφαιστος/Ἄρης/Ποσειδῶνας

Κουίζ θρησκευτικῶν γνώσεων

Βρεῖτε τό σωστό καί σχηματίσετε ἀπό τό ἀρχικό γράμμα κάθε σωστής ἀπάντησης τό ὄνομα τοῦ Προφήτου πού ἐορτάζει στίς 5 Σεπτεμβρίου.

1. Ὁ Ἅγ. Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος εἶχε γονεῖς τούς: Ζαχαρία καί Ἐλισάβετ/Ἰωακείμ καί Ἄννα/Ἀβραάμ-Σάρα
2. Τό μήνυμα τῆς Κοιμήσεως τῆς ἔφερε στήν Παναγία ὁ: Ἀρχάγγελος Μιχαήλ/Ἰωσήφ/Ἀρχάγγελος Γαβριήλ
3. Εἶναι Θεάνθρωπος ὁ: Ἀδάμ/Χριστός/Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής
4. Ὁ πρῶτος ἄνθρωπος: Ἀβραάμ/Μωσῆς/Ἀδάμ
5. Ἐπωνυμία τῆς Παναγίας: Ρόδον τό ἀμάραντον/Καλλονή/Ὁσία
6. Ὁ Δωδεκάχρονος Ἰησοῦς συνομιλοῦσε μέ τούς νομοδιδασκάλους στό Ναό: Ἱεροσολύμων /Βηθλεέμ/Ναζαρέτ
7. Οἱ Παρακλητικοί Κανόνες πρὸς τή Παναγία ψάλλονται τόν μήνα: Ἰανουάριο/Μάιο/Αὔγουστο
8. Στίς 17 Σεπτεμβρίου εἶναι ἡ ἐορτή τῆς ἀγίας: Σοφίας/Εἰρήνης/Αἰκατερίνης

Κατασκευή: Κάδρο μέ πουλί

Υλικά: χαρτόνι τύπου κανσόν σέ καφέ, μπλέ, κίτρινο καί κόκκινο. Σουβέρ χαρτονένιο ἢ σκληρό χαρτόνι, 10 μικρά πολύχρωμα φτερά, δύο ξύλινες χάντρες καφέ (διαμέτρου 6mm), 1,5 φέτα ἀπό φελλό, τσόχα σέ πράσινο, ψαλίδι, κόλλα, γαντζάκι γιά κάδρο, κοπίδι.

Ὁδηγίες κατασκευῆς: Κολλῆστε τό κίτρινο κανσόν πάνω στό σουβέρ ἢ στό σκληρό χαρτόνι. Στή συνέχεια κόψτε καί κολλῆστε τό καφέ κλαδί, τά πράσινα τσόχια φύλλα καί τό μπλέ σῶμα τοῦ πουλιού. Πάνω στήν ὀλόκληρη φέτα τοῦ φελλοῦ, πού εἶναι τό κεφάλι τοῦ πουλιού, κολλῆστε τά μάτια μέ τό χαρτονένιο ράμφος. Κολλῆστε τούς φελλούς στό σῶμα τοῦ πουλιού, ὅπως φαίνεται στήν εἰκόνα. Τέλος κολλῆστε καί τά χρωματιστά φτερά, ὅπως σᾶς ἀρέσει καί τό κάδρο σας

Νύσεις Σταυροῦ: 1. ΜΑΘΟΥΣΑΝΑΣ, 2. ΑΝΑΤΡΕΠΩ, 3. ΘΗΒΑ-ΠΑΤΗΡ, 4. ΗΜΩΝ-ΤΙ, 5. ΜΕΡ-ΝΕΡΑΚΙ, 6. ΑΡ-ΘΥΜΙΣΗ, 7. ΤΑΜΑ-ΒΑ-ΡΣ, 8. ΑΝΟΡΕΞΙΑ, 9. ΕΝΟΤΗΣ 10. ΘΙΑΣΟΣ-ΕΝΑ ΚΑΘΕΤΑ: 1. ΜΑΘΗΜΑΤΑ, 2. ΑΝΗΜΕΡΑ-ΕΙ, 3. ΘΑΒΩΡ-ΜΑΝΑ, 4. ΟΤΑΝ-ΘΑΝΟΣ, 5. ΥΡ-ΝΥ-ΟΤΟ, 6. ΣΕΠΤΕΜΒΡΗΣ, 7. ΑΠΑΤΡΙΑΣ, 8. ΛΟΤ-ΑΣ, 9. ΚΗΡΙΟΝ, 10. ΣΟΡΟΙ-ΣΑΚΑ, Νύσεις Κομπόζετου: ΚΑΝΑ-ΜΑΡΙ, ΚΑΡΧΑΡΙΑΣ, ΤΣΟΧΧΤΡΑ, ΑΧΙΝΟΣ, ΤΣΙΠΟΥΡΑ, ΔΕΦΝΙΝΙ, ΣΟΥΠΙΑ, ΕΙΦΙΑΣ, ΚΑΒΟΥΡΑΣ, ΣΑΡΔΕ-ΝΑ, ΑΣΤΑΚΟΣ, ΧΤΑΠΟΔΙ.

Κρυπτόλεξο

Βρείτε τὰ θαλασσινά

Μέσα στο κρυπτόλεξο βρίσκονται κρυμμένα δώδεκα είδη που ζούν στη θάλασσα (ψάρια, όστρακοειδή, μαλάκια

Ε	Σ	Ν	Ο	Κ	Α	Λ	Α	Μ	Α	Ρ	Ι	Π	Χ
Κ	Α	Ρ	Χ	Α	Ρ	Ι	Α	Σ	Α	Χ	Ο	Ρ	Τ
Α	Ρ	Ζ	Ε	Σ	Ε	Δ	Ξ	Ο	Ν	Φ	Υ	Φ	Α
Β	Δ	Υ	Θ	Τ	Σ	Ο	Υ	Χ	Τ	Ρ	Α	Τ	Π
Ο	Ε	Κ	Ι	Α	Χ	Ι	Ν	Ο	Σ	Σ	Τ	Φ	Ο
Υ	Λ	Χ	Ω	Κ	Τ	Σ	Ι	Π	Ο	Υ	Ρ	Α	Δ
Ρ	Α	Ρ	Α	Ο	Ι	Θ	Δ	Ε	Λ	Φ	Ι	Ν	Ι
Α	Ο	Ψ	Ε	Σ	Κ	Λ	Μ	Σ	Ο	Υ	Π	Ι	Α
Σ	Ν	Ξ	Ι	Φ	Ι	Α	Σ	Ξ	Ν	Ο	Π	Ρ	Σ

κ.λπ). Μπορείτε να τὰ ανακαλύψετε οριζόντια (από αριστερά προς τα δεξιά) και κάθετα (από πάνω προς τα κάτω).

Σταυρόλεξο

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
1.										
2.										
3.										
4.										
5.										
6.										
7.										
8.										
9.										
10.										

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1. Ὁ μακροβιότερος ἄνθρωπος τῆς Βίβλου. 2. Τρέπω τὰ πάνω-κάτω. 3. Ἡ πόλη τοῦ Οἰδίποδα -Πρόσωπο τῆς Ἁγίας Τριάδος. 4. Λέξη τῆς Κυριακάτικης προσευχῆς - Ὅμοια σύμφωνα. 5. Κολοβή μέρα - ἴσως κάποτε ποῦμε τό νερό... 6. Γράμματα ἀπό τό... Ἀριστα - Ἀλλιῶς ἢ... μνήμη. 7. Ἀλλιῶς τό ἀφιέρωμα - Ἀφωνη... βίδα- Ἀφωνα... ράσα. 8. Ἡ ἀρρώστια δημιουργεῖ... 9.

«Ἡ... καί ἰσχύς» εἶναι δύναμη στήν κοινωνία. 10. Ἀποτελεῖται ἀπό ἠθοποιούς - Ἀρχή... ἀρίθμησης. ΚΑΘΕΤΑ: 1. Τά... ἀρχίζουν τόν Σεπτέμβρη. 2. Ἐφυγε γιά τὰ ξένα... τοῦ Πάσχα - κατάληξη ρημάτων. 3. Ἐκεῖ μεταμορφώθηκε ὁ Χριστός - Ἡ πιό γλυκιά μας λέξη. 4. Χρονικός σύνδεσμος καί ἔτσι ὁ θάνατος. 5. Τό 20° καί 17° γράμμα τῆς Ἀλφαβήτα - Μισό... νύχι- Μέ ἕνα π μπροστά πίνεται. 6. Ἀνεπιθύμητος μήνας γιά τούς μαθητές. 7. Δέν ἔχουν πατρίδα. 8. Ἐγινε σήλη ἄλατος. - Προτρέπει (μόριο). 9. Τό κερὶ στήν καθαρεύουσα. 10. Ὅταν γκρεμίζουν κάτι δημιουργοῦνται... ἀπό μπάζα - Τό χαρτοφυλάκειο τοῦ ... μαθητῆ.

Κατηχητικό Ἐνορίας Ἁγ. Φωτεινῆς Ἱεράπετρας

Ἀπαντήσεις ἀιγιμάτων: 1. Δόντια, 2. Μάτια, 3. Κουτάλι-Στόμα, 4. Σκιά, 5. Παπούτσια, 6. Μάτια, 7. Σόφια, 8. Γλώσσα, 9. Ὅμηρος, 10. Δρόμος, 11. Νόμος, 12. Κρημνίδι, 13. Καρβύ. ΑΝΣΗ ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΑΣ: 1. ΟΝΤΑ, 2. ΔΕΣΠΟΙΝΑ, 3. ΗΝΙΑΣ, 4. ΓΕΝΝΗΣΑΡΕΤ, 5. ΗΡΩΔΙΑΔΑ, 6. ΠΤΟΣ, 7. ΡΩΜΗ, 8. ΙΩΑΝΝΗΣ, 9. ΑΥΤΟΛΟΣΤΟΣ. ΚΑΘΕΤΑ: ΟΔΗΓΗΤΡΙΑ, Ἀπαντήσεις στο κοιλί γενικών γλώσεων: Καθαρά, Ρώμος, Ἡρακλής, Τῆλος, Ἡφαίστος. Ἀπό τὰ ἀρχαία τους γράμματα φανερώναται ἡ λέξη ΚΡΗΤΗ. Ἀπαντήσεις στο κοιλί θρησκευτικῶν γλώσεων: Ζαχαρίας, Ἀρχαγγέλος Γαβριήλ, Χριστός, Ἀδάμ, Ρόδον τό ἀμάρα-ντον, Ἱεροσόλυμα, Ἀγλουστος, Σόφια. Ὁ Προφήτης εἶναι ὁ ΖΑΧΑΡΙΑΣ.